

<i>preek</i>	17 augustus 2025
<i>thema</i>	Daniël bidt om Gods ingrijpen
<i>tekst</i>	Daniël 9:19
liturgie:	
<i>begroeting =</i>	Onze hulp en onze verwachting is van God, onze Heer (Hemelhoog 495)
<i>kindermoment</i>	kinderlied: Ik volg de Heer (Opwekking Kids 22 in wisselzang)
<i>kinderen naar hun club</i>	
<i>gebed</i>	Ontzagwekkend is uw heiligheid (Opwekking 803)
<i>lezen Daniël 9:1-19</i>	
<i>preek</i>	Was mij witter dan sneeuw (Opwekking 811, naar Psalm 51)
<i>gebedspunten</i>	Als ik naar de bergen kijk (Sela, naar Psalm 121)
<i>gebed</i>	
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	
<i>geloofsbelijdenis van Nicea</i>	De Heer regeert (Opwekking 375, naar Psalm 97)
<i>zegen</i>	

In september starten we met een nieuw jaarthema: bidden. Vorige week hebben we stilgestaan bij het gebed van Jabes. Vandaag staan we stil bij een ander gebed: een gebed van Daniël.

Daniël is al bijna z'n hele leven in Babel.

De stad waar hij is geboren, Jeruzalem, ligt in puin. Van Gods tempel in Jeruzalem is niets meer over. God doet niets, lijkt het wel. Het doet Daniël zo'n pijn. Hij wil graag dat er wat gaat veranderen.

Hij bidt om Gods ingrijpen. We kunnen het lezen in Daniël 9.

Daniël heeft een groot vertrouwen op God.

In z'n gebed zegt hij tegen God:

Vers 4: U doet wat U beloofd hebt.

Vers 14: Wat U doet is goed.

Vers 18: U wilt altijd helpen.

Wat een vertrouwen! Hoe komt het dat hij zó op God vertrouwt?

Dat zou je graag willen weten, zeker als je *niet* zó op God durft te vertrouwen door alles wat je meemaakt. Als je het geheim van Daniël kent, kan dat je helpen om op God te *gaan* vertrouwen en te *blijven* vertrouwen. Hier spreekt een man die helemaal vol is van vertrouwen op God. Hoe komt dat? Komt het door wat hij zelf meegemaakt heeft? Of door zijn karakter?

Weet hij wellicht uit eigen ervaring dat God echt te vertrouwen is?

Daniël heeft heel wat meegemaakt in de loop van zijn lange leven.

Als jongen werd hij gevangen genomen en naar Babel gebracht, samen met andere jongens. Hij kwam in het paleis van de koning van Babel te wonen. Hij moest meedoen met de gewoontes van mensen die de God van Israël minachtten: hij moest alles eten wat ook de koning at en daar waren ook dingen bij die hij niet mocht eten omdat ze volgens de wetten van Mozes onrein waren. Hij weigerde dat eten. Dat was spannend want hij wist niet hoe dat af zou lopen. *Maar zijn God hielp hem.* Hij zag er beter uit dan de rest.

Hij moest vertellen wat de koning gedroomd had en hij moest die droom uitleggen. Als hij dat niet kon zou de koning hem en al zijn vrienden doden. Spanning: hoe loopt dit af? *Maar zijn God hielp hem.* Hij kreeg van God de droom te horen en ook de uitleg.

Hij moest die wonderlijke tekens uitleggen die op de muur van de feestzaal verschenen,

in het paleis. *Zijn God hielp hem.* Hij kon de tekens lezen en verklaren.

God hielp hem steeds. Verklaart *dat* zijn grote vertrouwen?

Dat zou je kunnen denken. Maar er waren ook heel wat momenten dat hij niets van God merkte.

Als jonge jongen werd hij met geweld bij zijn ouders vandaan gehaald. Waar was God om te zorgen dat hij bij zijn ouders kon blijven? Vrijwel zijn hele leven heeft hij buiten Jeruzalem gewoond. Waar was God om hem weer terug te brengen? Nu is hij al ruim tachtig jaar oud. In al die jaren heeft hij een paar keer iets van God gehoord. Een paar keer; dat was alles. Het was heel mooi; maar het was ook heel weinig. Hij is nu over de tachtig. Voor hem is er geen hoop meer op terugkeer naar Jeruzalem.

En toch vertrouwt hij op God. Weet je waarom? Hij kende zijn God. Hoe? Uit de boekrollen!

Hij las de boeken van Mozes. Hij kende de geschiedenis van Noach en van Abraham en van Isaak en van Jakob en van Mozes ... *Hij kende zijn God uit de boekrollen.*

Hij las de brief die de profeet Jeremia gestuurd had aan zijn volksgenoten in Babel. Jeremia had geschreven, namens God: “Bid tot de Heer voor Babel, de stad waar jullie naartoe gebracht zijn. Doe er je best voor dat het goed gaat met die stad. Want als het goed gaat met Babel, dan gaat het ook goed met jullie!” (Jeremia 29:7). “De Heer zegt: De macht van Babylonië zal zeventig jaar duren. Als die tijd om is, kom Ik naar jullie toe. Dan laat Ik gebeuren wat Ik beloofd heb: dan breng Ik jullie terug naar Jeruzalem” (Jeremia 29:10). *Daniël kende zijn God uit de boekrollen.*

Hij kent zijn God en *daarom* vertrouwt hij op Hem en *daarom* gaat hij in gebed.

“Heer, luister naar ons! Heer, vergeef ons! Heer, sla acht op ons gebed! Wacht niet langer en grijp in, mijn God!” Dat klinkt wanhopig.

Misschien sluit het niet aan bij hoe jij je nu voelt: ben je blij omdat je lekker op vakantie bent, ben je lekker opgeladen omdat je een fijne vakantie achter de rug hebt. Maar soms kun je je zo wanhopig voelen. Ik hoop dat je dan aan Daniël denkt. Als je nu leert van zijn situatie, kun je ervan uitdelen aan anderen of er later zelf profijt van hebben.

Daniël ging terug naar de boekrollen, en *hij* had er nog niet zoveel! Sinds Daniël hebben we veel meer boekrollen gekregen; ze zijn overgeschreven, verzameld, vertaald, beschikbaar.

Lees de Bijbel en stel je open voor God. Zo wil God je vertrouwen voeden; je vertrouwen laten groeien. Dat helpt je om te bidden, in vertrouwen op God.

Misschien vind je bidden lastig omdat je voortdurend het gevoel hebt dat je faalt.

Je kunt zo een heel rijtje noemen:

- Je zou eigenlijk veel meer moeten doen met je geloof dan je nu doet.
- Je zou wat bewuster moeten omgaan met hoe je je geld besteedt. Je weet dat jouw keuzes slecht zijn voor het milieu en negatief uitpakken voor je medemensen. Maar je hebt er gewoon geen zin in om het anders te gaan doen. Je voelt je een slappeling want je gaat gewoon door op de manier die voor jou het fijnste is.
- Of je zit veel te veel op je telefoon; niemand weet wat je daar doet, maar je weet zelf wel dat het niet veel goeds is. Of je zit te bingewatchen; daar word je echt niet beter van; na een lege avond ga je moe naar bed.
- Je zou wat vaker in de Bijbel moeten lezen. Je zou wat meer moeten bidden. Misschien moet je maar 's een schriftje maken waarin je gebedspunten noteert en waarin je alle mensen opschrijft voor wie je moet bidden; en dan een schema voor elke dag; maar je weet al dat je het toch niet volhoudt om volgens dat schema te bidden. Je voelt je zó'n slappeling.

Een christen kan zich zó schuldig voelen. Je kunt dan je schuldige gevoel wegdrukken, heel hard in de actie schieten, of: er net als Daniël mee naar God gaan.

Je kunt best wat leren van het gebed van Daniël.

Hij is er zich van bewust dat hij schuldig staat voor God. Dat kun je zien aan hoe Daniël doet. Hij heeft geen zin meer in eten; het *smaakt* hem gewoon niet meer; hij laat het staan. Hij heeft geen plezier meer in het leven maar hij is helemaal in zak en as want *God* is boos en Daniël weet: dat is terecht ...

Uit zijn gebed blijkt een groot schuldbesef.

In z'n gebed zegt hij tegen God:

Vers 5: Wij zijn fout geweest.

Vers 6: Wij hebben niet geluisterd naar uw profeten.

Vers 11: Niemand in Israël hield zich aan uw wetten. Niemand deed wat U vroeg.

Wat een besef van schuld! Ik vind dit heel bijzonder.

Daniël was nog maar een jaar of veertien toen hij meegenomen werd naar Babel. Als zijn ouders tegen God ingingen, kon hij dat niet helpen! Hij was nog maar veertien. Soms denken kinderen van veertien (of jonger) dat ruzie tussen hun ouders *hun schuld* is. Ze voelen zich schuldig als hun ouders verkeerde dingen doen. Maar je kunt het niet helpen, als je nog maar veertien bent. Zo is het ook bij Daniël. Hij is *niet persoonlijk* verantwoordelijk voor de zonde waarom God Jeruzalem heeft laten verwoesten.

En uit het verhaal van zijn leven komt hij naar voren als een goeie: een gelovige! een kind van God! je zou vandaag zeggen: een echte gelovige, oprecht, authentiek.

En toch beseft en erkent hij dat hij schuldig staat. Hij voelt zich namelijk één met het volk van God. Hij weet dat 'wij' gezondigd hebben. Hij roept dat niet zomaar in het algemeen, maar hij benoemt het. Hij erkent dat zijn God gelijk heeft, met zijn straf.

Bij Daniël is geen sprake van een almaar doorzeurend schuldgevoel.

Soms hebben christenen een vaag *gevoel* van falen, van tekortschieten.

Je hebt een onbestemd gevoel van ontevredenheid over jezelf. Er zit voor je gevoel iets fout, bij jou, maar je krijgt er geen vat op. Je snapt jezelf niet. En anderen kunnen zelfs zeggen: wat zeur je toch! je bent zo'n goeie christen! Maar zelf heb je het gevoel dat het niet goed genoeg is omdat het *nooit* goed genoeg is.

Zo gaat *Daniël* er niet mee om.

Bij hem is sprake van schuldbesef.

Besef je dat je schuldig staat voor God? Dat is geen prettige vraag. Misschien doet het je denken aan vroeger, aan de sfeer in een 'zwarte' kerk, aan de voortdurende aandacht voor dat wat je fout doet. Misschien heb je iets van: alsjeblieft, val me daar hier en nu niet meer mee lastig! Ik heb me ontworsteld aan die sfeer en ik wil er echt niet in terug. Toch is belangrijk om te beseffen dat je schuldig staat voor God, zoals Daniël dat beseft.

Hij is klein voor God: "wij hebben gezondigd".

Laten we samen klein zijn voor God. Wat hebben we nou helemaal verdiend? Daniël had allerlei goeie dingen uit zijn leven kunnen opsommen:

ik heb *U* geëerd; ik weigerde het onreine voedsel; ik vertrouwde op *U* toen koning Nebukadnessar me dreigde te doden; drie keer op een dag ging ik in gebed tot *U*; daar stond ik om bekend.

Maar het enige waar Daniël mee komt, is: "wij hebben gezondigd; Heer, vergeef ons!"

Ook van ons wil de Heer *zo 'n* gebed, een gebed waarin je je schuld erkent en je schuld belijdt, heel gewoon, open en eerlijk. En weet je hoe God daarop reageert? Hij zegt tegen je: 'Joh! Ik houd zoveel van je! Ik vergeef je!' Hoe ik dat weet? Ik ken God!

Daniël verlangt ernaar dat God ingrijpt.

In z'n gebed zegt hij tegen God:

Vers 15: Heer, onze God, U hebt uw kracht laten zien toen U uw volk redde uit Egypte.

Vers 17: Zorg toch voor uw tempel die verwoest is.

Vers 18: Wij vragen dat omdat U altijd wilt helpen.

In vers 19 klinkt het hartstochtelijk:

Heer, luister naar ons. Heer, vergeef ons. Heer, doe wat wij U vragen. Wacht niet langer, doe het nu! Doe het voor uzelf! Want het gaat om uw eigen stad (Jeruzalem) en uw eigen volk (Israël).

En weet je wat zo mooi is? Daniël krijgt antwoord terwijl hij nog aan het bidden is.

Een engel komt naar hem toe. Die engel zegt: Daniël, God houdt van je en daarom ben ik naar je toe gestuurd om je uitleg te geven. Wat is dat geweldig voor Daniël. Hij had bij Jeremia gelezen dat Babel zeventig jaar lang de macht zou hebben. Daarom was hij in gebed gegaan. Een engel komt hem nu vertellen: Daniël, je hebt het goed begrepen: God komt je redden, God komt het volk redden, God komt de wereld redden.

Misschien ben je jaloers op Daniël omdat hij zo goed is en zo gelovig: hij wel! jij niet!

Weet je: misschien was Daniël inderdaad ‘beter’ (geloviger) dan jij, maar: God jaagt je niet weg als je ‘minder’ bent dan Daniël. Bid om groei in je geloof. Kom niet alleen naar de kerk als je daar behoefte hebt maar kom ook als je eigenlijk geen zin hebt en stel je open voor God. Maak een vaste gewoonte van bijbellezen; zoek steun bij anderen als je het in je eentje lastig vindt. Wees niet tevreden met hoe je nu bent. Bid om *meer*: meer kennis, meer inzicht, meer liefde, meer genade.

Misschien ben je jaloers op Daniël omdat hij direct antwoord krijgt: hij wel! jij niet!

Maar: Gods antwoord aan Daniël viel toch ook niet mee. Daniël moest geduld hebben: er was nog een hele weg te gaan. Da's moeilijk! als je dat te horen krijgt!

En toch was Gods antwoord bemoedigend. God maakte aan Daniël duidelijk dat Hij niet passief stond toe te kijken. Wat een opsteker! God was en is actief betrokken op ons leven en op onze wereld. Hij laat ons niet aan ons lot over. Dat deed Hij in de tijd van Daniël niet en dat doet Hij nu in onze tijd ook niet. Dat heeft Hij laten zien: de Bijbel staat er vol van. Dat heeft Hij laten zien: Hij heeft zijn eigen Zoon naar ons toe gestuurd om ons te redden. Dat heeft Hij laten zien: Hij heeft zijn eigen Geest uitgegoten over alles wat leeft (eeuwen geleden deed Hij dat, in Jeruzalem, tijdens het eerste Pinksterfeest na Jezus' hemelvaart, en ook vandaag doet Hij dat, hier, nu).

Laten we ons openen voor Gods Geest en een begin maken met het nieuwe leven: een leven door en voor God, als drive voor het leven van alledag, vol vertrouwen op God.